

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Z. M., spol. s r.o.**, IČO: X., so sídlom F. X., X. M., zastúpenému: JUDr. R. S., advokátom so sídlom N. S. X., X. M. proti žalovanému v 1. rade: **S. s.r.o.**, IČO: X., so sídlom X. A. X. proti žalovanému v 2. rade: **M. S.**, nar. X. X. X., bytom V. X., X. M. a proti žalovanému v 2. rade: **B. G.**, nar. X. X. X., bytom H. X., X. M., všetci traja zastúpení JUDr. P. P., advokátom so sídlom M. H. X., X. B. B., o zaplatenie 27.882,96 Eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovaných v 1., 2. a 3. rade proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 13Cob/385/2011 - 152 zo dňa 11. októbra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaných v 1., 2. a 3. rade **o d m i e t a.**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Krajský súd v Žiline ako súd odvolací odmietol odvolanie žalovaných v 1., 2. a 3. rade proti uzneseniu Okresného súdu Martin č.k. 15Cb/252/2010 – 138 zo dňa 28.07.2011, ktorým prvostupňový súd rozhodol tak, že žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 2.147,49 Eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia na účet právneho zástupcu žalobcu s tým, že v prípade splnenia povinnosti niektorým zo žalovaných, zaniká v takom rozsahu povinnosť plnenia ostatných žalovaných. Dôvodom pre odmietnutie odvolania, ktoré podali žalovaní v 1., 2. a 3. rade prostredníctvom spoločného právneho zástupcu, bolo jeho oneskorené podanie. Odvolací súd konštatoval, že odvolaním napadnuté uznesenie bolo doručené právnomu zástupcovi žalovaných v 1., 2. a 3. rade dňa 16.08.2011, ktorú skutočnosť preukazuje doručka na liste číslo 141 spisu. Zákonom stanovená lehota 15 dní na podanie odvolania začala plynúť 17.08.2011 a jej posledný deň pripadol na 31.08.2011, čo bola streda. Zo spisu vyplýva, že

odvolanie žalovaných v 1., 2. a 3. rade, datované dňom 31.08.2001, bolo uskutočnené faxovým podaním, odoslaným dňa 05.09.2011, to znamená po uplynutí zákonom stanovenej odvolacej lehoty. Z tohto dôvodu odvolací súd odvolanie žalovaných v 1., 2. a 3. rade podľa § 218 ods. 1 písm. a/ OSP odmietol.

Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 13Cob/385/2011 - 152 zo dňa 11.10.2011 podali žalovaní v 1., 2. a 3. rade spoločným podaním zo dňa 09.12.2011 dovolanie. Navrhli, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Svoje dovolanie odôvodnili tým, že v konaní došlo k pochybeniu, ktoré malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ OSP). Pochybenie sa týkalo doručovania uznesenia Okresného súdu Martin č.k. 15Cb/252/2010 – 138 zo dňa 28.07.2011, ktoré bolo doručené splnomocnenému zástupcovi iba v jednom vyhotovení, a to aj napriek tomu, že v konaní zastupuje tri subjekty. Na základe tejto skutočnosti dovolatelia „čakali“ na ďalšie dve originálne vyhotovenia uznesenia, ktoré im mali byť doručené, pretože podľa platnej právnej legislatívy má byť každé súdne rozhodnutie doručené v takom počte, koľko je účastníkov konania. Okresný súd Martin podľa dovolateľov pochybil nielen z hľadiska počtu písomností, ktoré im mali byť doručené, ale aj z hľadiska toho, že žalovaní v 1., 2. a 3. rade mali na základe predmetného uznesenia niečo vykonať, a to uhradiť trovy konania. Dovolatelia sa domnievajú, že tu platí analógia, že ak má účastník konania niečo vykonať osobne, písomnosť sa doručuje nielen zástupcovi, ale aj účastníkovi. Z toho dovolatelia vyvodzujú, že lehota na podanie odvolania bola zachovaná, pretože sa porušilo pravidlo pri doručovaní, ktoré je v dôsledku toho neúčinné a nemožno z neho vyvodzovať právne následky, ktoré Občiansky súdny poriadok spája s účinným doručením písomností a najmä súdneho rozhodnutia.

Žalobca sa k dovolaniu žalovaných v 1., 2. a 3. rade nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 OSP) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 OSP), zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 OSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 3 OSP) najskôr to, či sa ním napadá rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP). V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd uznesením, preto dovolací súd skúmal otázku prípustnosti dovolania najskôr z hľadiska § 239 OSP, ktorý

v odsekoch 1 a 2 taxatívnym spôsobom vymedzuje, ktoré uznesenia odvolacieho súdu je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom. V odseku 3 sú zase taxatívnym spôsobom vypočítané uznesenia, ktoré zákon vylučuje z prieskumu dovolacieho súdu, aj keby inak v zmysle odsekov 1 a 2 dovolanie prípustné bolo.

Podľa § 239 OSP platí, že ak dovolanie smeruje proti uzneseniu, je prípustné:

- proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ OSP),
- proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ OSP) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ OSP),
- proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie uznesenia súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia alebo potvrdenie uznesenia o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. a/ až c / OSP).

Podľa § 239 ods. 3 OSP, ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o **trovách konania**, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Podľa § 241 ods. 2 OSP, dovolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237,
- b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Z uvedeného je zrejmé, že z ustanovení § 239 OSP prípustnosť dovolania v predmetnej veci nemožno vyvodiť. Ustanovenie § 239 ods. 3 OSP a skutočnosť že sa rozhodlo o trovách konania, bránia tomu, aby také uznesenie mohlo byť predmetom prieskumu dovolacieho súdu z hľadiska existencie dovolacích dôvodov uvedených v § 241

ods. 2 písm. b/ a c/ OSP. Dovolací súd teda nie je oprávnený skúmať, aj keby sa toho dovolateľ výslovne dožadoval, či odvolací súd posúdil prejednávajúcu vec po právnej stránke správne alebo či v konaní nedošlo k inej vade (odlišnej od vád taxatívne uvedených v § 237 OSP), ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Inak povedané, nie je oprávnený zaoberať sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia, ale môže skúmať iba procesný postup nižších súdov a aj to len z hľadiska toho, či konanie pred týmito súdmi netrpí niektorou z vád uvedených v § 237 OSP (tzv. dôvody zmätočnosti). V zmysle tohto ustanovenia je totiž dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak: a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Na tieto vady, ktoré v podstate zodpovedajú absencii niektorej z podmienok konania (procesných podmienok, len za splnenia ktorých môže súd konať vo veci), prihliada dovolací súd z úradnej povinnosti, to znamená aj vtedy, keď neboli dovolateľom výslovne namietané, čo je záver, ktorý možno vyvodiť z druhej vety § 242 ods. 1 OSP. Výskyt niektorej z týchto vád v konaní pred odvolacím súdom je vždy dôvodom na to, aby súd rozhodujúci o dovolaní, napadnuté rozhodnutie podľa § 243b ods. 1 OSP zrušil a to prípadne spolu s rozhodnutím súdu prvého stupňa (§ 243b ods. 3 OSP), ak sa preukáže, že aj jeho rozhodnutie (resp. konanie, ktoré mu predchádzalo) trpí niektorou z vád podľa § 237 OSP.

Vychádzajúc z uvedeného, preskúmal dovolací súd postup Krajského súdu v Žiline v konaní sp.zn. 13Cob/385/2011, ako aj postup Okresného súdu Martin v konaní sp.zn. 15Cb/252/2010, pričom nezistil žiadne vady konania v zmysle vyššie citovaných písmen a/ až g/ § 237 OSP. Súdny oboch stupňov rozhodovali vo veci, ktorá patrí do právomoci súdov, účastníci konania mali spôsobilosť byť účastníkmi konania aj procesnú spôsobilosť, v totožnej veci sa právoplatne nerozhodlo a ani sa v tej istej veci už skôr nezačalo iné konanie, vec nerozhodoval vylúčený sudca a súd nebol nesprávne obsadený.

Dovolatelia namietali neúčinnosť doručenia uznesenia Okresného súdu Martin č.k. 15Cb/252/2010 – 138 zo dňa 28.07.2011, ktoré bolo doručené iba ich spoločnému právnomu zástupcovi a iba v jednom rovnopise. Uvedené možno podradiť pod dovolací dôvod v zmysle

§ 237 písm. f/ OSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa postupom súdu účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ak odvolací súd nesprávne odmietol odvolanie ako oneskorene podané, odňal tým účastníkovi možnosť konať pred súdom (Rc 23/1994, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 5. mája 1993, sp.zn. Sdo 3/93). Odňal mu totiž možnosť brániť svoje práva alebo právom chránené záujmy v odvolacom konaní, keďže v prípade odmietnutia odvolania odvolací súd rozhoduje bez toho, aby skúmal vecnú stránku napadnutého prvostupňového rozhodnutia ako aj konania, ktoré mu predchádzalo. Ak by teda závery dovolateľov o neúčinnom doručení odvolaním napadnutého uznesenia (ktoré v zmysle § 168 ods. 2 OSP treba doručiť účastníkovi, keďže je proti nemu prípustné odvolanie) boli správne, ich odvolanie by nemohlo byť zo strany odvolacieho súdu posúdené ako oneskorene podané a na základe toho odmietnuté, pretože iba účinné doručenie súdneho rozhodnutia má za následok začiatok plynutia odvolacej lehoty. Ak odvolacia lehota vôbec nezačala plynúť, nemohla ani márne uplynúť. Podľa názoru dovolateľov mal súd prvého stupňa pri doručovaní svojho uznesenia zo dňa 28.07.2011 postupovať správne tak, že spoločnému právnomu zástupcovi žalovaných v 1., 2. a 3. rade mal doručiť 3 rovnopisy predmetného uznesenia a každému zo žalovaných ešte po jednom rovnopise. Dovolatelia sa domnievajú, že súd mal postupovať analogicky v zmysle druhej vety § 49 ods. 1 OSP, podľa ktorej platí, že ak má účastník osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen jeho zástupcovi s plnomocenstvom pre celé konanie ale aj jemu (účastníkovi). S týmto názorom dovolateľov sa dovolací súd nestotožnil. Ustanovenie druhej vety § 49 ods. 1 OSP na danú situáciu aplikovať nemožno, a to ani s použitím analógie. Povinnosť nahradiť druhej sporovej strane trovy konania totiž nie je takou povinnosťou, ktorú by musela povinná osoba vykonať osobne. Preto platí prvá veta § 49 ods. 1 OSP, podľa ktorej, ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Plnomocenstvo udelené advokátovi je vždy plnomocenstvom pre celé konanie (v zmysle § 25 ods. 1 OSP ho nemožno obmedziť iba na jednotlivé úkony), preto je súdne rozhodnutie zastúpenému účastníkovi účinne doručené až vtedy, keď je doručené jeho advokátovi. Žiadne z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku pritom súdu neukladá povinnosť, aby v prípade, keď advokát v konaní zastupuje viacerých účastníkov, doručoval advokátovi svoje rozhodnutia v takom počte rovnopisov, ktorý zodpovedá počtu zastúpených účastníkov. Ak by tak súd aj urobil, je nanajvýš nepravdepodobné (a bolo by to aj v rozpore

so zásadou hospodárnosti súdneho konania), že by jednotlivé rovnopisy posielal postupne. Zrejme by ich poslal spolu, v jednej obálke, adresovanej advokátovi, v dôsledku čoho by lehota na podanie odvolania začala všetkým zastúpeným účastníkom plynúť tým istým dňom. Tvrdenia dovolateľov o tom, že „čakali“ na doručenie ďalších dvoch rovnopisov napadnutého uznesenia, sa preto dovolaciemu súdu nejavia ako príliš hodnoverné, aj s prihliadnutím na to, že žalovaní na toto údajné pochybenie prvostupňového súdu začali poukazovať až v rámci podaného dovolania.

Z uvedeného vyplýva, že aj keby prvostupňový súd pri doručovaní svojho rozhodnutia postupoval podľa predstáv dovolateľov (pričom by to bol zo strany konajúceho súdu veľmi nevhodný postup), nič by sa nezmenilo na tom, že uznesenie Okresného súdu Martin č.k. 15Cb/252/2010 – 138 zo dňa 28.07.2011 im bolo účinne doručené dňa 16.08.2011, doručením ich spoločnému právnomu zástupcovi. Dňom nasledujúcim potom začala všetkým trom žalovaným plynúť lehota na podanie odvolania, ktorá márne uplynula dňa 31.08.2011. Odvolanie bolo realizované až dňa 05.09.2011 faxovým podaním a následne doplnené písomným podaním daným na poštovú prepravu dňa 06.09.2011. To všetko už po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie odvolania. Preto odvolací súd rozhodol správne, keď podľa § 218 ods. 1 písm. a/ OSP spoločné odvolanie žalovaných v 1., 2. a 3. rade ako oneskorene podané odmietol.

Výhrady dovolateľov voči postupu prvostupňového súdu spadajúce pod dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ OSP vyhodnotil teda dovolací súd ako neopodstatnené. Na základe uvedeného dovolanie žalovaných v 1., 2. a 3. rade ako neprípustné odmietol podľa § 218 ods. 1 písmeno c/ OSP, ktoré ustanovenie je cez § 243b ods. 5 OSP aplikovateľné aj na dovolacie konanie.

O trovách dovolacieho konania súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi náhradu trov nepriznal, pretože si ich neuplatnil a ani mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Dovolací senát rozhodol v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave 22. februára 2012

JUDr. Štefan Šatka, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová